

KOMUNIKAT PRASOWY nr 111/25

Luksemburg, 4 września 2025 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawie C-43/24 | [Shipov]¹

Rzecznik generalny Jean Richard de la Tour: państwo członkowskie pochodzenia osoby transpłciowej jest zobowiązane wydać dokumenty tożsamości zgodne z tożsamością płciową doświadczaną w trakcie jej życia

Zmiana danych dotyczących stanu cywilnego musi odbywać się niezależnie od jakiegokolwiek chirurgicznej korekty płci

Osoba posiadająca obywatelstwo bułgarskie została zarejestrowana po urodzeniu jako osoba płci męskiej wraz z nazwiskiem², osobistym numerem identyfikacyjnym i dokumentami tożsamości odpowiadającymi tej płci. Podała się ona terapii hormonalnej i obecnie wygląda jak kobieta. Rozbieżność między jej kobiecym wyglądem a oficjalnymi dokumentami tożsamości osoby płci męskiej powoduje dla niej codzienne niedogodności, w szczególności przy znalezieniu pracy.

Wystąpiła ona do sądów bułgarskich o stwierdzenie, że jest osobą płci żeńskiej i o zmianę jej danych dotyczących stanu cywilnego w akcie urodzenia. Jej wniosek został oddalony.

Uregulowania bułgarskie, zgodnie z ich wykładnią dokonaną przez sądy krajowe, nie przewidują możliwości takiej zmiany płci, nazwiska i osobistego numeru identyfikacyjnego figurujących w aktach stanu cywilnego w tego rodzaju sytuacjach.

Rozpatrując sprawę, bułgarski najwyższy sąd kasacyjny powziął wątpliwość co do zgodności tych przepisów z prawem Unii i zwrócił się w tej kwestii do Trybunału.

W przedstawionej dziś opinii rzecznik generalny Jean Richard de la Tour zaproponował, aby Trybunał orzekł, że **prawo Unii stoi na przeszkodzie uregulowaniom krajowym, zgodnie z ich wykładnią dokonaną przez sądy krajowe, które nie zezwalają na prawne uznanie zmiany tożsamości płciowej jego obywateli, w tym także w sytuacji, gdy nie doszło do chirurgicznej korekty płci, ani na zmianę nazwiska i ich osobistego numeru identyfikacyjnego**. Stoi ono również na przeszkodzie temu, by zmiany te nie mogły zostać wpisane do ich aktu urodzenia, podczas gdy od tego wpisu zależy zmiana danych widniejących w ich dokumentach tożsamości.

Rzecznik generalny stwierdził, że wskazanie płci w dokumencie tożsamości wyłącznie na podstawie aktu urodzenia sporządzonego przez właściwe państwo członkowskie rodzi, ze względu na cel tego dokumentu, obowiązek prawnego uznania przez to państwo tożsamości płciowej doświadczanej w trakcie życia i wpisania jej do tego aktu. Wyjaśnił, że celem tym jest umożliwienie identyfikacji jego posiadacza bez podważania autentyczności przedstawianych przez niego dokumentów ani prawdziwości zawartych w nich danych.

W konsekwencji uregulowania krajowe, zgodnie z ich wykładnią dokonaną przez sądy krajowe, które nie zezwalają osobie transpłciowej, w braku uznania jej tożsamości płciowej, na korzystanie z prawa zagwarantowanego przez prawo Unii, takiego jak uzyskanie dokumentu tożsamości umożliwiającego jej swobodne korzystanie z prawa do przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, stanowią ograniczenie tego prawa. Takie

ograniczenie może być uzasadnione jedynie względami obiektywnymi i proporcjonalnymi do uzasadnionego celu, co nie ma miejsca w niniejszej sprawie.

Rzecznik generalny zaproponował, aby Trybunał uznał, że co do zasady, do sądu odsyłającego należy, bez oczekiwania, aż rozpatrywane uregulowania krajowe zostaną zmienione w drodze ustawodawczej lub w jakimkolwiek innym trybie konstytucyjnym, dokonanie ich wykładni w świetle prawa Unii. Taka wykładnia musi być w szczególności zgodna z zasadami dotyczącymi swobody przemieszczania się i pobytu, poszanowania życia prywatnego oraz wydawania dokumentów tożsamości lub w razie potrzeby poprzez niezastosowanie wspomnianych przepisów.

Wreszcie rzecznik generalny stwierdził, że **wykonywanie przez osobę transpłciową prawa do wpisania do rejestru stanu cywilnego jej transpłciowości** w celu uzyskania dowodu tożsamości lub paszportu odpowiadającego jej tożsamości płciowej **nie może być uzależnione od przedstawienia dowodów przeprowadzenia chirurgicznej korekty płci**. Taki wymóg naruszałby w szczególności prawo człowieka do integralności i prawo do poszanowania życia prywatnego.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu przedłożenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z przedstawienia opinii jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ Niniejszej sprawie została nadana fikcyjna nazwa. Nie odpowiada ona rzeczywistej nazwie ani rzeczywistemu nazwisku żadnej ze stron postępowania.

² Składającym się z imienia, nazwiska ojcowskiego i nazwiska rodzinnego.